

List of Signatures

Page 1/1

Kings Bay_Årsberetning 2021.pdf

Name	Method	Signed at
Saibuvik, Widar	BANKID_MOBILE	2022-03-15 15:02 GMT+01
Langeggen, Ellen	BANKID_MOBILE	2022-03-15 09:24 GMT+01
TVERFJELD, ELIN BANG	BANKID_MOBILE	2022-03-15 09:18 GMT+01
Saugnes, Lars-Ole	BANKID	2022-03-14 13:13 GMT+01
Høgseth, Harald Collin Bentz	BANKID	2022-03-14 11:53 GMT+01
Instanes, Tor	BANKID_MOBILE	2022-03-21 14:59 GMT+01

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

External reference: BFD27DF3D5724338A6ECB15DC2FAC0BC

Kings Bay AS - Årsberetning 2021

Innledning

Kings Bay AS har tilrettelagt for naturvitenskapelig forskning og miljøovervåking i Ny-Ålesund siden avslutningen av gruveperioden for vel femti år siden. Staten ved Klima- og miljødepartementet (KLD) har gjennom eierskap i Kings Bay, lagt grunnlaget for et veldrevet internasjonalt forskningssamfunn i Ny-Ålesund. Selskapets vedtekter er som følger: «Kings Bay AS har til formål å drifte, vedlikeholde og utvikle selskapets eiendommer på Svalbard, bygningsmasse og annen infrastruktur i Ny-Ålesund, herunder et særskilt ansvar for å ivareta kulturminnene på stedet. Selskapet skal yte tjenester og tilrettelegge for bruk av infrastrukturen på stedet til forskning og vitenskapelig virksomhet i Ny-Ålesund, som norsk plattform for internasjonalt forskningssamarbeid i verdensklasse. Utvikling og forvaltning av bygningsmasse og infrastruktur skal bygge opp under forskningsstrategien for Ny-Ålesund, og legge til rette for tematiske sentre knyttet til prioriterte områder med utstyr for felles bruk. Kings Bay yter også administrative tjenester til Bjørnøen AS.»

Kings Bay har ansvar for Kongsfjordeiendommen herunder den kulturhistoriske bygningsmassen som omfatter 29 fredede bygninger fra gruvetiden. Kings Bays administrasjon ligger i Ny-Ålesund.

I år har styret i Kings Bay vedtatt et nytt strategidokument som gir retning og prioriteringer for framtidig drift.

Servicebygget i vinterstorm. Foto: Roar Blomstrand

Strategi Kings Bay 2021–2024

Strategi for perioden 2021–2024 ble vedtatt av styret 28.09.21. Strategien er i tråd med selskapets vedtekter, statens eierskapsmål og sektorpolitiske rammer og føringer.

Selskapets visjon er å være verdensledende innen naturvitenskapelig forskning og forskningsstyrt kulturminneforvaltning i Arktis.

Strategien fastslår verdier og holdninger som skal ligge til grunn for oppfyllelse av selskapets visjon: bærekraftig – ansvarlige – attraktive – entusiastiske – forutsigbare.

Fastsatte mål for selskapets 6 virksomhetsområder:

Virksomhetsområde	Overordnet mål
1. Utleie av forskningslokaler og forskningsutstyr	Verdensledende tilbyder av lokaler og forskningsfasiliteter i Arktis
2. Hotel/innkvartering, forpleining og butikkdrift	En førsteklasses forskningsdestinasjon og møteplass i Arktis
3. Drift og vedlikehold av utstyr og bygninger	Totalleverandør av sertifiserte drifts- og vedlikeholdstjenester
4. Areal- og kulturminneforvaltning	Ansvarlig arealforvaltning og forskningsstyrt kulturminneforvaltning. Tilrettelegge for formålstjenlig og aktiv bruk av fredet bebyggelse og kulturmiljø.
5. Samfunn og bosetting - infrastruktur, energi og miljøforvaltning	Ansvarlig og kompetent samfunnsaktør og grunneier. Ivareta samfunnssikkerhet
6. Transport og logistikk operasjoner med fly, båt og drivstoff	Foretrukken leverandør av logistiktjenester i Ny-Ålesund

Strategi for bærekraftig verdiskaping

Selskapets strategi for 2021–2024 fastslår at Kings Bays rolle som statseid aksjeselskap er å løse sektorpolitiske mål mest mulig effektivt over tid. Dette forutsetter at det selskapet gjør er bærekraftig. Kings Bay skal balansere økonomiske, sosiale og miljømessige forhold på en måte som bidrar til langsiktig bærekraftig verdiskaping og legitimitet for Ny-Ålesund som en forskningsstasjon i verdensklasse.

Kings Bay skal påse at bærekraft preger alle sider ved driften og utviklingen av Ny-Ålesund. Bærekraftig utvikling handler om å ivareta behovene til natur og mennesker i dag, uten å ødelegge for framtidige generasjoner. Ny-Ålesund er lett tilgjengelig med relativt urørte omgivelser som referanse, og derved svært attraktivt for arktisk naturvitenskapelig forskning og forskningsbasert kulturminneforvaltning. Den store interessen for Kongsfjordområdet og Ny-Ålesund gir samtidig sterkt press på et sårbart natur- og kulturmiljø som iht. overordnet politikk og lovverk skal sikres som et tilnærmet uberørt miljø.

Kings Bay jobber kontinuerlig med å utvikle Ny-Ålesund som en grønn forskningsstasjon. Potensialet er stort for videreutvikling som pilotsamfunn for alternative energikilder, redusert utslipp, avfallshåndtering og bærekraftig bruk av ressurser og økosystemtjenester.

Bærekraftig forskningsstasjon

Det arbeides med et miljøovervåkningsprogram for Ny-Ålesund. Målet er å finne balansepunktet hvor forskningsaktiviteten harmonerer med en bærekraftig utvikling.

Fokusområder innen bærekraftig utvikling:

- Prosjekter innen energieffektivisering og kraftproduksjon, redusert dieselforbruk
- Nytt energisystem, bygger på Forstudie for nytt energisystem Ny-Ålesund, utarbeidet av Multiconsult i samarbeid med Store Norske Energi og Kings Bay
- Utarbeidelse av avfallsplan, rammeverk for mottak og håndtering av avfall med fokus på gjenvinning og gjenbruk
- Oppfølging og kontroll av avløpsvann fra renseanlegg
- Rehabilitering av bygg med tanke på gjenbruk

Samfunnsansvar

Selskapets styre og administrasjon har fokus på selskapets samfunnsansvar som:

- Miljø
Selskapet tilrettelegger virksomheten med formål å minimere negativ påvirkning av natur og miljø
- Diskriminering
Selskapet diskriminerer ikke på grunnlag av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, kombinasjoner av disse eller alder
- Ligestilling
Selskapet tilrettelegger for likestilling på alle arbeidsområder
- Rutiner for varsling av kritikkverdige forhold
Selskapet har ved ansattes observatør i styret og arbeidsmiljøutvalget, et velfungerende system for å ta opp kritikkverdige forhold i tide. Særlig viktig er dette innenfor helse- og miljørelaterte saker.
- Etikk
Selskapet aksepterer ikke noen form for misligheter. De ansatte skal utføre oppgaver med høy integritet og respektfull fremferd iht. selskapets etiske retningslinjer.

Forskningen i Ny-Ålesund

Kings Bay legger til rette for forskningen i Ny-Ålesund. 14 bygg benyttes til forskningsaktivitet og leies av institusjoner fra til sammen 10 nasjoner. Bygningsmassen understøtter de ulike forskergruppene og

forskningsprosjektene. I tillegg besøkes Ny-Ålesund årlig av forskere fra ytterligere ca. 10 nasjoner. Totalt er det om lag 150 forskningsprosjekter som pågår til enhver tid.

Ny-Ålesund er et lett tilgjengelig sted for arktisk naturvitenskapelig forskning. Stedet har tilnærmet uberørt natur, tilrettelagt infrastruktur og et internasjonalt miljø. Kings Bay jobber kontinuerlig for å tilrettelegge for forskning av høy kvalitet og at all aktivitet skal være i tråd med miljøregelverket og ta hensyn til Svalbards sårbare natur og kulturminner. Selskapet jobber tett med Norsk Polarinstitutt, som følger opp forskningsstrategien for Ny-Ålesund.

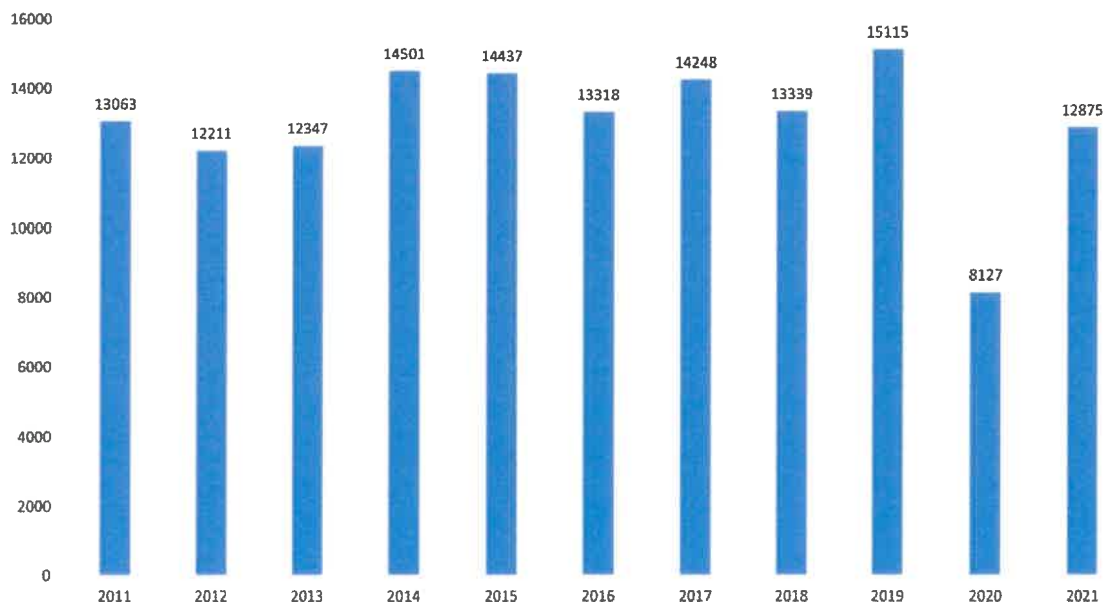
Marinlaben i Ny-Ålesund. Foto: Inger Lise Næss

For å ivareta samordning av forskningen i Ny-Ålesund, ble Ny-Ålesund Science Managers Committee (NySMAC) etablert i 1994. NySMAC består av representanter fra institusjoner med permanente og/eller større forskningsprosjekter i Ny-Ålesund. Kings Bay har observatørstatus i forumet.

Belegg og utvikling i forskerdøgn

Antall overnattinger i Ny-Ålesund var i 2021 totalt 25 202 døgn. Av dette var 12 875 forskerdøgn. Selv om samfunnet ikke er helt fritt for pandemiutfordringer, utgjorde antall forskerdøgn i 2021 85 prosent av antallet i 2019, vårt siste normalår.

Antall forskerdøgn 2011–2021

Felles forskningsinfrastruktur og laboratorier

Veksthuset, et felles forskningslaboratorium for terrestrisk forskning, ble åpnet i april 2019. Inventar, avtrekk og avløp er ferdigstilt i 2021 og laboratorieutstyr kommer våren 2022.

MS Teisten fikk store oppgraderinger i 2021. Det ble skiftet motor, dybdemåler og sonar, og det elektriske anlegget ble byttet ut. Dette gjør bruken mer driftssikker, og båten kan brukes hele året. I framtida trenger Kings Bay å kjøpe en ny båt som er bygget spesifikt for forskningsformål, som kan brukes mer hensiktsmessig ved ilandstigninger og som har en grønnere profil.

Marinlaben sto ferdig i 2005 og er et etterspurt laboratorium. Imidlertid er det behov for oppgraderinger også her, i første omgang av styringssystemet som planlegges oppgradert i 2022.

Gruvebadet er en felles forskningsinfrastruktur for atmosfæreforskning ved foten av Zeppelinfjellet. Byggets fundament har skader, men er midlertidig stabilisert. Det er bevegelse i jordmassene under bygget og fundamenteringen er under sideveis press. Det er i 2021/2022 etablert en løsning med tank for vann/WC.

Kings Bay må foreta nærmere vurderinger i samråd med styret og eier om bygget skal utbedres eller om aktiviteten bør flyttes.

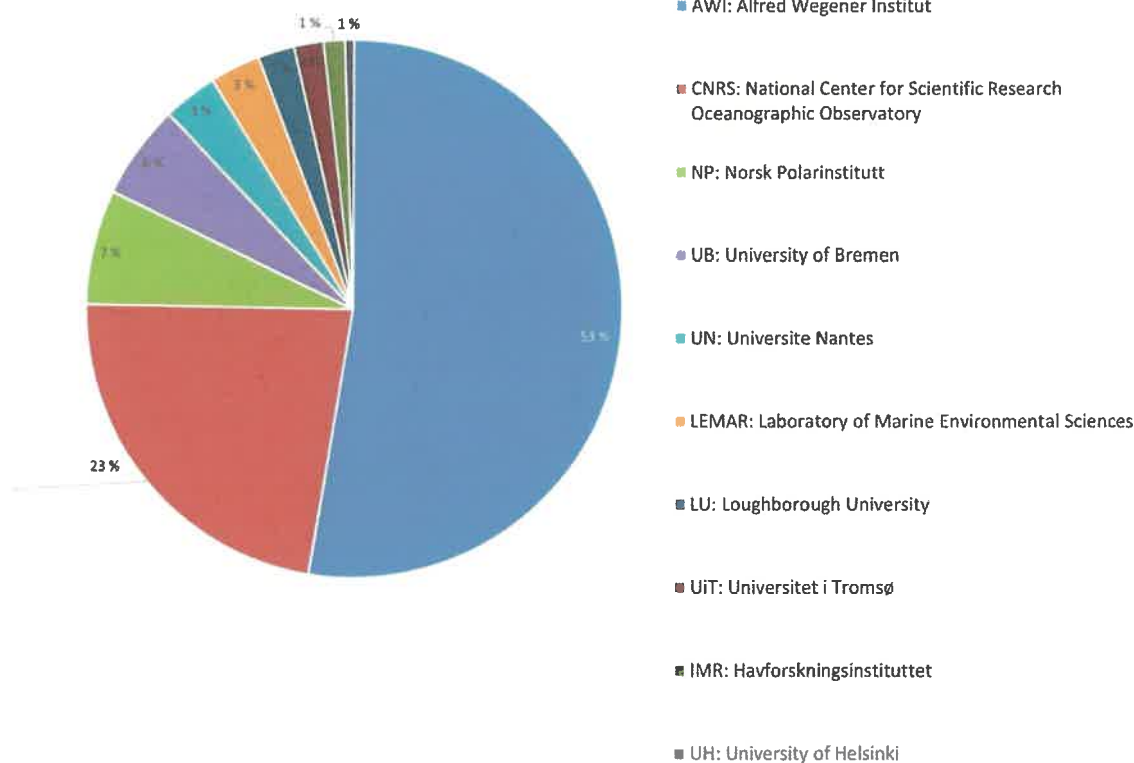
Gruvebadet. Foto: Svein Harald Sønnerland

Vaskerilaben brukes til våtlabb og er etterspurt av flere forskningsmiljøer. Bygningen er i betong og har store setningsskader. En tilstandsrapport fra Sweco AS anbefaler at sprekke i bygget overvåkes slik at en kan følge med på utviklingen i sprekke, om man skal benytte bygget videre. Bygget anbefales kondemnert. Kings Bay går mot en styrt avvikling av bygget, men trenger egnede erstatningslokaler for våtlabb.

Forskningspiren, den gamle kullkaia nedenfor Renseverket, har vært en viktig plattform for marin forskning. Denne har imidlertid så store strukturelle skader at den ikke lenger er trygg å bruke, og arbeidet med å kartlegge mulighetene for ny forskningspir er i gang. Finansieringen er imidlertid ikke på plass.

Bruk av Kings Bay laboratorier pr. institutt 2021

I løpet av 2021 har det vært totalt 1089 forskerdøgn i Marinlaben og Vaskerilaben. I 2020 var tallet 488 og i 2019 var tallet 1354.

Servicebygget

Refundamentering av Servicebygget er gjennomført, og prosjektet har vært vellykket. Bygget har blitt ferdigstilt i samsvar med plan, og alle tidligere funksjoner er på plass. Brukerne av bygget og ansatte i Kings Bay er svært fornøyd med resultatet. Etter gjennomgang av prosjektet ble kostnaden MNOK 49,7. Merkostnad i prosjektet er kr MNOK 4,7 som har blitt dekket inn over driftsregnskapet til Kings Bay. Det ble avdekket større setningskader i bygget enn først antatt. Alle betonggulv i entreprisområdet ble fjernet, og det er boret søyler ned i fjell. Omfanget av fundamenteringen ble større enn antatt. Boredybde til stabilt fjell var 3-5 m dypere enn prosjektert. Det økte omfanget fikk konsekvens for både økonomi og fremdrift. Øvrige kostnadsdrivere var utbedring av brannsikkerhet og tilleggisolering av betongdekke. Det ble isolert under bygget for å unngå kondensering og ytterligere oppvarming av permafrosten under bygget. Servicebygget ble tatt i bruk i uke 14, og offisiell åpning var 28. juni ved klima- og miljøminister Sveinung Rotevatn.

Foto: Roar Blomstrand

Ivaretagelse av fredede og vernede bygg og øvrige kulturminner

Selskapet eier og har ansvar for forvaltning og vedlikehold av 29 bygninger oppført i perioden 1916–1945 og derved automatisk fredet etter svalbardmiljøloven. Dette er halvparten av bygningsmassen i Ny-Ålesund og Svalbards største samling av automatisk fredede bygninger. I tillegg har selskapet eieransvar for et større antall fredede kulturminner fra fangst-, polar- og gruvehistorien i Ny-Ålesund.

Det er en stor utfordring og svært kostnadskreven å ivareta gamle bygninger og den unike historien i Ny-Ålesund. Klimaendring gir økende utfordringer både mht. biologisk nedbryting og redusert permafrost, som gir ustabile fundament og fare for utglidning. De økonomiske midlene som stilles til rådighet for kulturminnevern og bygningsvedlikehold står ikke i forhold til et økende behov som følge av klimaendringer.

Det ble i juni gjennomført fagsamling for nærmere avklaring av vernemyndighetens rammer og føring for revisjon av forvaltningsplan for fredet bebyggelse i Ny-Ålesund, spesielt sett i sammenheng med konsekvens av klimaendring.

Kings Bay ved sin driftsavdeling, innehar unik arktisk kompetanse og erfaringsgrunnlag knyttet til restaurering, fundamentering og vedlikehold av fredede bygninger og øvrige kulturminner. Dette er kompetanse selskapet deler og bygger videre på, bl.a. gjennom deltagelse i diverse forskningsprosjekter med klimaendring og bevaring/restaurering av kulturminner som tema, og ved utvikling av Ny-Ålesund som fullskala kulturminnelaboratorium i samsvar med eierstyring og vedtatte strategier.

Øvrige hovedpunkter i 2021:

- Restaurering av vinduer i Renseverket
- Sluttført restaurering av Museumshytta; skjørt for tildekking av nye fundament, div. snekker- og malararbeid
- Nye barduner festet til nye pælefundament til fjell for sikring av Amundsen-masta. Etablert samarbeid med Varanger museum for utveksling av erfaring og tegningsgrunnlag. Restaurering av stålverk og mastefundament gjenstår.
- Besøk av Kings Bay veteranklubb – dokumentasjon av steds- og gruvehistorie
- Mulighetsvurdering og oppstart av arbeidet med oppgradering av formidling i Telegrafan – samarbeid med Telenor Svalbard AS som i anledning sitt 110 års jubileum har gitt NOK 1 mill. til prosjektet

Telegrafan en marsdag i 2021. Foto: Hanne Karin Tollan

Ny-Ålesund by- og gruvemuseum

Museet blir jevnlig besøkt og er et viktig bidrag til formidling av Ny-Ålesunds historie. Pandemisituasjonen ga i 2021 nedgang i antall besøkende sammenlignet med et normalår.

Som del av samarbeid med Museene i Akershus skal museets utstilling og objekter fra polarhistorien inngå i en oversikt over ulike Amundsen-samlinger, slik at det i fremtiden skal være enklere å både forske og lære om Amundsen på tvers av ulike samlinger. Oversikten inneholder i dag ca. 60 ulike institusjoner rundt om i verden.

Maskiner og kjøretøy

M/S Norbjørn til kai i Ny-Ålesund. Foto: Inger Lise Næss

Selskapets maskinpark består av anleggsmaskiner, brannbil, lastebiler, varebiler og snøscootere. I tillegg har Kings Bay store mengder hjelpeverktøy innenfor de forskjellige faggrupper som er nødvendig for drift av samfunnet. Anleggsmaskinparken er av god kvalitet. Biler og snøscootere er forholdsvis gamle, noe som igjen medfører høye vedlikeholdskostnader. Det er for 2021 investert i noen nye snøscootere for utleie. I de nærmeste årene vil det være nødvendig med ytterligere investeringer for utskifting av dette materiellet.

Personell

Pr. 31.12.21 var det 28 ansatte i Kings Bay, herav 13 kvinner og 15 menn. I tillegg var 1 kvinne midlertidig ansatt. Totalt ble det utført ca. 33 årsverk i 2021. Det var ingen deltidsansatte og ingen ansatte hadde foreldrepermisjon.

Tabellen nedenfor viser kvinners andel av menns lønn i %:

	Antall		Kvinnens andel av menns lønn i %	
	Kvinner	Menn	Kontante ytelser	Naturalytelser
Totalt	14	15	80	94

En av forklaringene til forskjellene mellom kvinners og menns kontante ytelser, er at flere menn inngår i vaktordningen som historisk sett har gitt mer overtid. I alle stillingsnivåer er det færre ansatte enn fem av hvert kjønn, og blir derfor ikke offentliggjort.

Styret har en kvinneandel på 40 %. Ved nyrekruttering er selskapet opptatt av å rekruttere både kvinner og menn, uavhengig av stillingstype.

Helse, miljø og sikkerhet

HMS har høy prioritet i Kings Bay. Sikkerheten til våre ansatte og besøkende er overordnet alle andre hensyn. Kings Bay er pålagt å ha verneombud, jfr. arbeidsmiljøloven § 6-1. Selskapet har et arbeidsmiljøutvalg bestående av verneombud, ansattes observatør til styret med vara, samt direktør og kontorsjef fra administrasjonen. Mandatet for utvalget følger bestemmelsene for arbeidsmiljøutvalg i arbeidsmiljøloven. Lederjobben i utvalget veksler mellom ledelsen og de ansatte annen hvert år.

Sykefraværet var i 2021 (2020) 371 (204) dagsverk, beregnet til 3,23 % (1,92 %) av den totale arbeidstid.

Helsetilbudet

Ansvar for primærhelsetjenesten og helseberedskapen i Ny-Ålesund er tillagt Universitetssykehuset Nord-Norge HF - Longyearbyen sykehus og organiseres og finansieres av sykehuset. Selskapet er medlem av bedriftshelsetjenesten ved Longyearbyen sykehus. Selskapet har i tillegg valgt å ansette en sykepleier for å øke beredskapen og håndtere den pågående pandemien.

Risikostyring

Det er etablert rutiner for rapportering av sykefravær og ulykker. Det har vært en alvorlig hendelse i 2021.

Kings Bay er fast medlem i Beredskapsrådet på Svalbard som ledes av Sysselmasteren på Svalbard. Kings Bay har løpende risikovurderinger med fokus på flyplass og havneanlegg.

Ytre miljø

I Strategiplanen er det et uttalt mål å drive stedet innenfor rammene av en bærekraftig utvikling. Ny-Ålesund og områdene rundt skal beskyttes som referanseområde for forskning. Selskapet formaliserte i 2017 en femårs avtale med NILU (Norsk institutt for luftforskning) om pågående luftmålinger inne i bebyggelsen. Denne avtalen skal evalueres, og er foreløpig forlenget med 1 år. Hovedmålsetningen med måleprosjektet er å overvåke utslipp fra kraftproduksjon og annen bruk av fossile drivstoff. Selskapet har et totalforbruk på 1.200.000 liter diesel årlig. Pågående optimalisering av kraftproduksjon er ved hjelp av bl.a. varmegjenvinning av eksosgass. Dette har gitt en nedgang av drivstofforbruk til varme, og dertil lavere utslipp.

Avløpsvann fra Ny-Ålesund blir behandlet i eget renseanlegg. Det tas prøver 2 ganger pr år, som sendes til laboratorieanalyse. Resultatene fra disse analysene er meget gode, og viser bl.a. svært lavt utslipp av mikroplast. Med økende mengder overvann, som ikke har eget rørnett, men tilføres til avløp, kan renseanlegg til tider bli overbelastet.

I perioden 2019–2021 ble det gjennomført kartlegging av grunnforurensning i sentralområdet i Ny-Ålesund. Kartleggingen viser at forurensningsnivåene generelt i de undersøkte områdene er lave og stammer hovedsakelig fra kullstøv. Det ble imidlertid på enkelte lokasjoner påvist miljøgift etter tidligere bruk av brannskum som sannsynlig kilde. Dette ble nærmere undersøkt ved utvidet prøvetaking i 2021, som grunnlag for pågående utredning av avbøtende tiltak for å unngå ytterligere negativ miljøpåvirkning.

Statlig tilskudd

Kings Bay får årlig midler fra eier KLD som setter krav til hvordan midlene blir benyttet. Midlene som stilles til disposisjon for selskapet skal utnyttes effektivt og målrettet, i henhold til overordnede mål og indikatorer og/eller måltall beskrevet i tilskuddsbrevet. Tilskuddet skal gå til administrasjon av Kings Bay AS, og til investeringer i – og til driften av – selskapets bygninger og infrastruktur, og kulturminner på stedet, samt til nødvendige utgifter til administrasjon av Bjørnøen AS.

Tilskuddet skal brukes i samsvar med føringene i tilskuddsbrevet og tilskuddsregelverket, statens mål med eierskapet, Meld. St. 8 (2019–2020) (eierskapsmeldingen), selskapets vedtekter, Innst.8 S (2020–2021), Prop. 1 S (2020–2021) (Statsbudsjettet), Prop. 79 S (2020–2021), Innst. 233 S (2020–2021), Meld. St. 32 (2015–2016) (svalbardmeldingen), Strategi for forskning og høyere utdanning på Svalbard og Forskningsstrategien for Ny-Ålesund.

Tilskudd fra KLD til investering og driftunderskudd i statsbudsjettet for 2021 utgjorde MNOK 56,6, hvorav MNOK 36,0 var tilskudd til investeringer og drift og MNOK 20,6 var økonomiske tiltak mht. pandemien.

Samlet bruk av tilskudd til investeringer og prosjekter i 2021 var på MNOK 27,4. Videre ble det brukt MNOK 29,2 til å dekke driftunderskudd og MNOK 0,2 til driften av Bjørnøen AS.

Økonomi og regnskap

Kings Bays inntekter i 2021 (2020) ble MNOK 82,2 (MNOK 82,6), hvorav MNOK 29,2 (MNOK 39,5) var driftstilskudd fra KLD. Driftsinntektene før driftstilskudd var MNOK 9,9 høyere enn fjoråret. Det ble lettelsler i reiserestriksjoner knyttet til Covid-19-pandemien i løpet av våren og antall forskerdøgn økte med 58% i forhold til 2021. Selskapet forventer at driftsinntekter øker ytterligere i 2022, men ikke at inntektene når nivået som før pandemien.

Selskapets driftskostnader i 2021 (2020) var MNOK 82,3 (MNOK 71,6), en økning på MNOK 10,7. Økning i driftsinntekter muliggjorde gjennomføring av flere vedlikeholdsaktiviteter noe som ga økte driftskostnader.

Det forventes at prisene hos selskapets leverandører øker mer enn konsumprisindeksen, slik at driftskostnader vil øke neste år. Kostnader knyttet til vedlikehold vil variere i takt med den finansielle situasjonen.

Selskapets årsresultat i 2021 (2020) var på MNOK -0,3 (MNOK 9,2). Selskapets egenkapital utgjør pr 31.12.2021 (31.12.2020) MNOK 22,0 (MNOK 22,3), en reduksjon på MNOK 0,3, som skyldes overføring av årsresultatet MNOK -0,3.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter var i 2021 (2020) MNOK -10,2 (MNOK -21,5). Forskjell mellom driftsresultatet og netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter, skyldes i hovedsak nedbetaling av leverandørgjeld. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter er ikke høy nok til å dekke selskapets investeringsaktiviteter. Selskapet er derfor avhengig av statlige tilskudd for å finansiere sine investeringer.

Markedsrisikoen til selskapet er lav, da selskapet har lite gjeld. Selskapet har en fast kundeportefølje og har, historisk sett, hatt lite tap på fordringer, slik at kredittrisikoen er lav. Selskapet mottar årlig drifts- og investeringsstilskudd fra Staten ved eier KLD som sikrer at selskapet har en tilfredsstillende likviditet.

Selskapet driver ikke forsknings- og utviklingsaktiviteter.

Risiko og sårbarhet – samfunnssikkerhet

Ny-Ålesunds beliggenhet gjør at man er særdeles sårbar dersom bygg eller kritisk infrastruktur svikter. Selskapet har identifisert flere sårbare punkter:

- Kraftproduksjonen er vurdert som en av selskapets mest sårbare objekter i ROS-analysen (risiko- og sårbarhetsanalyse). Elkraft- og varmeproduksjonen må oppgraderes snarlig, både for å gjøre den mer bærekraftig, men også for å etablere sikker drift med tilstrekkelige reserveløsninger. En lengre stans i kraftproduksjonen vinterstid kan medføre store materielle frostskafer, i tillegg til evakuering av personell
- Det er laget prosedyre for nød drift fjernvarme og instruks for oppstart av nødstrøm
- Reserve drikkevannskilde mangler i Ny-Ålesund, og er kritisk i forhold til samfunnsberedskapen
- Sårbarhet på data- og telekommunikasjon som overføres på fiberkabel til Longyearbyen og videre mot fastlandet
- Klimaendring – dypere tining av permafrost, ustabile fundamentforhold og økende risiko for utglidning og uopprettelig skade, gjelder både bygg og teknisk infrastruktur
- Økende overvannsmengder gir økt fare for erosjon og skade på bebyggelse og teknisk infrastruktur

Flytransport

Det er igangsatt arbeid med utlysning av konkurranse for leveranse av transporttjeneste Longyearbyen – Ny-Ålesund.

Gjennom arbeidet med innbydelse til konkurranse, gir markedet signaler om at det vil ta tid fra ny kontrakt foreligger, til en operatør kan tiltre. Dagens kontrakt fra 2016 går ut 31.03.2022. Det er i februar 2022 inngått en midlertidig kontrakt med varighet fram til 31.07.24.

Omfang og behov for transporttjenesten er kartlagt i samarbeid med Inventura AS. Transportavtalen er viktig for forskere ved institusjonene, som må ha forutsigbare løsninger for reise. Tidligere var det et samarbeid mellom Lufttransport, Store Norske og Kings Bay. Store Norske legger ned sin virksomhet i Svea, og har ikke lengre behov for flytransport. Fra august 2022 blir Kings Bay alene med transportbehovet, og også alene med kostnadene.

Transportavtalen har nå en kostnad på MNOK 32 pr. år. Ny kontrakt med operatør skal være klar i løpet av 2022, og i drift fra sommer 2024.

Lufttransporters fly på Ny-Ålesund flyplass, Hamnerabben.
Foto: Roar Blomstrand

Drift og ledelse

Selskapets styre og ledelse er opptatt av å følge prinsippene for god eierstyring og selskapsledelse. Året 2021 har vært et krevende og meget spesielt år for selskapet grunnet Covid-19-pandemien.

Organisasjon og ledelse

Styret har i 2021 hatt følgende sammensetning:

Styrets leder:	Tor Instanes
Nestleder:	Widar Salbuviik
Medlemmer:	Ellen Langeggen Elin Bang Tverfjeld Harald Høgseth
Ansattes observatør:	Jens Johan Eriksen
Direktør:	Lars Ole Saugnes

Styret har i 2021 avholdt 5 møter. Prosjektet for Rehabilitering av Servicebygget har hatt deltagelse fra styreleder og ett styremedlem.

Det er ikke tegnet ansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder for det mulige ansvaret de har overfor foretaket og tredjepersoner.

Ny-Ålesund-utvikling

Kings Bay har i 2021 arbeidet målbevisst for å styrke infrastrukturen.

Følgende hovedlinjer er lagt til grunn:

- Fokus på å tilrettelegge for forskning
- Høy klimaprofil
- Styrke Kings Bays evne til å utføre hovedoppdragene, dette innebærer:
 - Utvikling av forskningsinfrastruktur og logistikk for å ivareta og utvikle potensialet som naturvitenskapelig forskningsplattform
 - Utvikling av en robust infrastruktur, herunder kraftproduksjon
 - Rasjonell og økonomisk drift
 - Bedre bygningsmessig standard

Selskapets vurdering av utfordringer og muligheter fremover

Visjonen for Kings Bay er å være en verdensledende tilrettelegger for naturvitenskapelig forskning og miljøovervåkning. Hovedformålet er nedfelt i Kings Bays formålsparagraf og lyder som følger: «Selskapet skal yte tjenester og tilrettelegge for bruk av infrastrukturen på stedet til forskning og vitenskapelig virksomhet i Ny-Ålesund, som norsk plattform for internasjonalt forskningssamarbeid i verdensklasse. Utvikling og forvaltning av bygningsmasse og infrastruktur skal bygge opp under forskningsstrategien for Ny-Ålesund, og legge til rette for tematiske sentre knyttet til prioriterte områder med utstyr for felles bruk». Ny-Ålesund har godt utbygget infrastruktur tilrettelagt for forskning. Dette, i sammenheng med beliggenheten, gjør stedet unikt som forskningsarena. For den klimarelaterte forskningen vurderes stedet å ha økt aktualitet i tiden fremover.

Selskapet kommersielle virksomhet må drives innenfor de rammer som gis av de styrende dokumenter fra Storting og regjering, noe som begrenser inntektsmulighetene. Klimaendringene på Svalbard vil øke selskapets vedlikeholds- og investeringsbehov på bygninger og infrastruktur i fremtiden. Selskapet vurderer derfor at driften i årene fremover fortsatt er avhengig av betydelige tilskuddsmidler fra eier.

Forskningsmiljøene i Ny-Ålesund har gjennom NySMAC gitt et klart signal om at de ønsker at selskapet prioriterer en ny forskningspir til erstatning for kullkaia, som ikke lenger kan brukes til formålet. Sweco har gjort en mulighetsstudie med to ulike alternativer for konstruksjon. Den videre framdriften er usikker på grunn av manglende finansiering.

Kapasitetsutnyttelse:

Med en pågående pandemi var det vanskelig å forutsi antall forskerdøgn i 2021. Sammenlignet med 2020 ble det en positiv utvikling. Antall forskerdøgn i 2021 ble 85 % av antallet forskerdøgn i normalåret 2019.

Kommunikasjon:

Sammen med Norsk Polarinstitutt har Kings Bay i 2021 arbeidet med å realisere den nye kommunikasjons- og merkevarestrategi for Ny-Ålesund forskningsstasjon. Selskapet utviklet nye nettsider i 2021. Resultatet av dette arbeidet har bl.a. medført ny giv og økt aktivitet blant annet på sosiale medier.

Den gode dialogen man i dag har med eksisterende kunder skal fortsette. Markedstiltak er igangsatt sammen med Norges forskningsråd og Norsk Polarinstitutt. Målet er å gjøre Ny-Ålesund mer synlig overfor eksisterende og nye kundegrupper, samt bevisstgjøre dem om aktiviteten som både er mulig og ønsket i ny forskningsstrategi for Ny-Ålesund. Selskapet har også i år deltatt i relevante forskningsfora, men i begrenset omfang grunnet Covid-19-pandemien.

Utvikling, resultat og fortsatt drift

Selskapet er av den oppfatning at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av eiendeler og gjeld, finansiell stilling og resultat.

Den pågående pandemien har store konsekvenser for næringslivet i Norge og verden. Selv om smittevernstiltak og innreisereglene til Svalbard trolig vil bli forenklet eller tatt bort, vil det sannsynlig redusere antall forskningsprosjekter for sommersesongen 2022. Det har kommet overraskende mange bestillinger for sommeren 2022, men selskapet når ikke opp til normalåret 2019. Driftsinntektene er i stor grad variable og knyttet til sommersesongen, mens kostnadene er faste gjennom året. Selskapet ble i Statsbudsjett for 2022 tildelt MNOK 36,9. Midlene vil dekke driftsunderskudd og strengt nødvendig vedlikehold for 2022. Selskapet holder eier KLD løpende orientert om den økonomiske situasjon.

Selskapet og KLD har gjennom den interdepartementale dialoggruppen for Ny-Ålesund, arbeidet for at flere norske forskere og studenter kan komme til Ny-Ålesund. Dette arbeidet fortsetter i 2022.

Årsregnskapet er basert på fortsatt drift og styret bekrefter at forutsetningen for dette er til stede.

Ny-Ålesund, 10.03.2022
Styret i Kings Bay AS

Tor Instanes
styreleder

Widar Salbuvik
nestleder

Elin Bang Tverfjeld
styremedlem

Ellen Langeggen
styremedlem

Lars-Ole Saugnes
direktør

Harald Collin Bentz Høgseth
styremedlem

